

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželno vsake leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oglasila plačuje se od štiristopne pete vrste po 12 h, če se oglasilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Naročna tiskarna“ telefon št. 85.

Še slov.-nemška zveza.

»Slovenec« postaja zopet zanimiv. Očividno je, da ga zopet čevlji žuli in da je njegova stranka zopet v veliki stiski ter se strahoma vprašuje, kaj da bo, če pojde tako naprej. In kakor vselej, kadar mu teče voda v grlo, tako je začel tudi sedaj razpravljati o slovensko-nemški zvezi v deželnem zboru Kranjskem. In te razprave so vedno, če tudi samo psihološko, zanimive. Ni je lepše zabave od deževnih dneh, kakor zasledovati »Slovenčev« modrovanja o tej zvezi in opazovati umovanja in logične skoke, s katerimi skuša to »zvezo« diskreditirati in razbiti. Ta namen je v resnici vreden, da se »Slovenec« tako poti, kajti ta »zveza« je tisti jez, čez kateri klerikalizem ne more priti, da bi kakor povodenj preplaval celo deželo, ta »zveza« je tista moč, ki tišči klerikalizem ob tla.

Ni se čuditi, da bi klerikalci radi razgnali to »zvezo«. Ne iz načelnih vzrokov, ne iz narodnih nagibov. V takih zadevah je klerikalizem po vsem svetu načeloma breznačeln, ker so politične alijance vedno samo sredstvo, ne namen kake stranke. Ni je stranke, s katero bi klerikalizem ne bil pripravljen skleniti zveze, če ima upanje, da bi ta zveza koristila njegovim namenom. Klerikalci so bili v deželnem zboru kranjskem sami dolgo vezani z nemškimi liberalci, bili so na Dunaju v zvezi z različnimi neslovenskimi strankami in priznavali, da take zveze niso nemoralne, nego dopustne in koristne, in so še danes na Dunaju ponizni strežaji nemških klerikalcev, čeprav so nam ti v narodnem oziru ravno tako nasprotni, kakor drugi Nemci, časih pa tudi še bolj, kakor priča postopanje nemških klerikalcev pri volitvi v deželni odbor štajerski. Da, klerikalci so pripravljeni skleniti alijance celo s social. demokrati in smo že na Kranjskem samem doživeli tak slučaj. Ako govori taka stranka proti sedanjemu slovensko-nemški zvezi v deželnem zboru kranjskem, pač ni dvoma, da pobija to zvezo ne iz idealnih ali narodnih in političnih nagibov, nego samo radi

tega, ker jej je ta zveza na potu, ker te zveze ne more premagati, proti njej pa ne more doseči svojih ciljev.

Verujemo klerikalcem prav radi, da je razbitje slovensko-nemške večine v deželnem zboru kranjskem v sedanjih razmerah njihova najsrčnejša želja. Ako bi ta zveza razpadla, bi bili klerikalci hipoma gospodarji v deželi, napredna stranka pa bi prišla ob vsako veljavo in ob vsak vpliv, bila bi vedno majorizirana in zatirana, klerikalna pšenica pa bi šla v klasje.

Faktični položaj je tak, da bi v slučaju razpada sedanje deželnozborske večine postala napredna stranka v deželnem zboru onemogel element, ki bi ne imel nobene moči, in bi jo klerikalci brezobzirno potisnili ob zid. Saj imamo že skušnje. Ni bila še prav posušena tinta, s katero je bila podpisana »sprava« s klerikalci, že so klerikalci snedli svojo besedo in pogazili pravno pogodbo. Takrat so se prenačili; bili so pijani doseženega uspeha in so mislili, da si napredna stranka iz zvižgačnega klerikalnega postopanja ne bo upala izvajati konsekvenc. Toda njihovi računi so bili napačni in »sprava« je bilo konec, še predno je prišla do kake veljave. In o tem ni nobenega dvoma, da bi klerikalci tudi v slučaju, da pride do razpada sedanje večine, ne imeli drugega najnejšega dela, kakor napredni stranki stopiti na vrat.

No, do tega ne pride. »Slovenec« lahko še dalje modruje, kolikor mu je drago, položaja v deželnem zboru ne izpremeni. Za šest let ostane vse tako kakor je bilo, šest let klerikalci ne bodo gospodarji v deželi, nego bodo obsojeni na opozicijo, ako nečajo delovati z večino v korist dežele in prebivalstva. Tega klerikalci ne izpremene, ne, če igrajo na slavno sentimentalne napeve, ne, če udarjajo plat zvona in kličejo svoje pristase na boj. Za šest let je vse za stonj — čez šest let pa bodo zopet imeli besedo — volilci.

Sicer pa ni slabo znamenje, da so

klerikalci začeli spoznavati svoj dejanski položaj ter uvidevati, da ne pridejo z glavo skozi zid. Njih položaj je res tak, da jih ne more nihče zavidati. Deset let so delali na vse načine, da bi dobili deželni zbor v svoje roke in zatrli napredno stranko. A kaj je uspeh njihovega truda?

V tem, ko so bili do l. 1895. klerikalci v deželnem zboru merodajna stranka, so danes merodajni naprednjaki in nimajo klerikalci nobenega vpliva. Bolj ko bodo nastopali tako, kakor so v prvi seji meseca decembra, slabše se jim bo godilo.

V državnem zboru pa so celo prišli ob vse. Ošabno so odklonili požrtvovalno, iz čiste ljubezni za narodno stvar izvirajočo ponudbo, naj se ustanovi skupen klub, ter izdali parolo, da se mora napredne poslane izolirati, da za svoje volilce ne bodo mogli ničesar doseči. A dosegli so ravno nasprotni uspeh. Zdrobili so jugoslovansko delegacijo na tri klube, a ravno najmanjši klub si je s spretno taktiko zagotovil največji vpliv in si pridobil ugled, vrh tega pa v razkrievanju kranjskih razmer prizadel klerikalni stranki najhujše udarce in jo vsestransko tako korenito kompromitiral, da tega niti v desetih letih ne popravi.

Morda bi klerikalna stranka to vse prenesla, ko bi jej ne pretila v njenem lastnem taboru prava eksplozija. Klerikalna gospodarska organizacija poka na vseh koncih in krajih. Na tisoče in tisoče ljudskega denarja je šlo v nič in to deloma po nevednosti in nerodnosti organizatorjev, deloma vsled odločnega odpora napredne stranke, deloma vsled brezvestnosti in sleparij vodilnih mož. Samo pri Vinogradniškem društvu pojde okroglo 60.000 kron v nič. Koliko je pa še izgubljenega pri drugih konsumih in koliko celo pri posojilnicah! Klerikalna stranka je s to gospodarsko organizacijo hotela ugonobiti meščanstvo in sploh srednji stan, pa je ž njo izkopala le sama sebi grob. Sanirati to docela zavoženo gospodarsko organizacijo je sedaj glavna skrb

klerikalcev, a ker tega sami ne morejo, bi radi imeli, da jim priskoči dežela z denarjem davkoplačevalcev na pomoč, da jih dežela reši preteče, res grozne nevarnosti.

Ta skrb, ki mori klerikalce, noč in dan — ker na umeten način se da njihova organizacija le še malo časa vzdržati — je poglavitni vzrok, da zdaj zopet skušajo razgnati deželnozborsko večino in se nekako približati napredni stranki.

Zaman ta trud! To juho morajo klerikalci sami požlampati. Večina ne razpade, vsaj šest let še ne. Ako hočejo klerikalci s pametnejšimi postopanjem ublažiti obstoječa nasprotja in na tak način omogočiti kako svojočasno skupno postopanje, nimamo nič proti temu. Boja mi nismo nikdar iskali, in tudi zveza z Nemci je imela vedno le značaj silobrana. Kadar zanete požigalci v vasi požar, ne vpraša sosed sosed, kako je njegovo narodno mišljenje, ampak združita se vzlic narodnemu navskrižju na skupno delo, da se požar omeji in pogasi. Tako je tudi prišlo do sedanje deželnozborske večine. Naprednjaki in Nemci so se združili, da ubranijo deželo silne škode, ki ji preti od klerikalizma, podali so si roke proti elementu, ki je hotel vse požgati, kar stoji. To uvidevajo in priznavajo tudi volilci, in zato je zveza prestala vse dosedanje poskuse, jo razbiti, in prestane tudi tozadevno najnovejšo »Slovenčev« akcijo. Ta »zveza« je naravna posledica po krivdi klerikalcev nastalih razmer in zato jej tudi, kolikor se more soditi po človeški previdnosti, ne bo prej konec, dokler ne izginejo vzroki, iz katerih je nastala.

V Ljubljani, 6. maja.

Spremlstvo nadvojvode Frana Ferdinanda.

Ogri razumejo vsako osebno vprašanje napihniti v politično, ako pričakujejo kaj koristi za svoj šovinizem. Tako je tudi z vprašanjem o spremstvu prestola.

LISTEK.

Mojster Ažbe.

(Konec.)

Anton Ažbe je rojen Kranjec. Njegovi stariši so ga določili za duhovnika; po očetovi smrti pa ga je prisilil njegov varuh v trgovski stan, in tako je prebil Ažbe pet dolgih let v neki celovski prodajalni, dokler se mu ni posrečilo z zvižajo izvesti namero, ki jo je gojil že davno, ter vstopiti v umetniško akademijo. Na dunajski akademiji so ga poučevali profesorji Griepenkerl, Eisenmenger in L' Allemand, potem pa je študiral 7 let na akademiji v Monakovem, kjer ga je poučeval v tehniških vedah vitez Löfftz. Že za časa svojih akademskih let je bil znan Ažbe kot eminenten tehnik in tovarišem priljubljen kolektor. Vsakdo, ki se ni dobro izpoznaval anatomiji in kompoziciji, je šel v svoji zadregi k Ažbetu ter ga je prosil: »Svetuj mi — pomagaj mi!« In Ažbe ni le svetoval, temveč tudi sam v resnici pomagal. Na marsikateri tuji sliki je popravljal toliko in tako dolgo, da je postala na-

posled pravzaprav njegova — ki pa je prinesla vspehe — drugim. Misel, ustanoviti si lastno šolo, je bila pri izrednem Ažbetovem pedagoškem daru precej naravna, in uresničenje lažje, kot se je zdelo spočetka. Takoj je bilo dovolj slikarjev tu, ki so se rajši zaupali Ažbetovemu vodstvu kakor drugim mojstrom. Njegovo ime kot učitelj je bilo kmalu tako na dobrem glasu, da so mu učenci kar v množicah vreli skupaj. Ker je — kakor malo drugih — le učitelj lepote, zato prihajajo mladi ljudje k njemu, in ker ima sugestivno moč harmonične narave, kateri je poučevanje lahko prav vsled te moči. Pri sprejemanju učencev ga vodijo le strogo umetniški razlogi; tako je marsikateremu gmotno revnemu, a nadarjenemu človeku ne le učitelj, marveč tudi reditelj. Za svoja dobra dela ne zahteva nikake zahvale, pač pa umetniško dovršena dela. Kajti neizprosno strog učitelj je, ki zatrjuje vedno in vedno potrpečljivo svojim učencem, da je možno izvršiti največja umetniška dela, ki se zde večkrat le sad posebne inspiracije, vendar le z vztrajnim in pravilnim učenjem. Wattovo mnenje, da je »treba iti prav do skrajne meje svoje moči, ako hoče ustvariti kaj veli-

kega, ne da bi pri tem razmišljal, ali je stvar sama na sebi velika ali majhna«, je tudi Ažbetovo. »Bodite dovršeni tehniki, preden hočete postati umetniki«, je njegova maksima. Ker je smatral svoj poklic tako resnim, je moral imeti seveda čudovite vspehe; tako je danes, po enajstih letih, kar obstoji, Ažbetova slikarska šola najglasovitejša in največja zasebna mojstrska šola v Monakovem, atelier, v katerem so se shajali učenci iz najvišjih društvenih krogov, kakor princ Friderik Karol hesenski, svak-ljubljenec nemškega cesarja, princ Ernst sasko-meiningenski, knez Šerbatov, kneginja Wrede, knez Kudašev, grof Firmian in več drugih iz svetlih družin.

Mogočni prostor, v katerem ustvarja mojster Ažbe, je resničen atelier, kraj resnega, marljivega dela, genijalnega umetnika, ne pa kak aranžiran boudoir. Če so nastali vzlic temu tuintam slikovito-petični in prijazni kottički, iz katerih gledaš slike na stojalih ter sanjavo kramljaš o njih, se je to zgodilo le slučajno; namenoma, da bi dosegel efekt, ni mojster Ažbe v svojem atelierju razstavljaj nikakih mobilij in orodja. Iz svoje delavnice

ni hotel napraviti nikakega salona. Le malo slik visi po sivih stenah: študija Frica pl. Udeja in njegovega pariškega časa, skica Pettenkofenove roke, skica slikarja bitk, Brauna ter študije drugih umetnikov, ki so svojemu cenjenemu tovarišu kot zunanji znak svojega spoštovanja poklonili svoja dela. Tak je atelier Antona Ažbeta, privatna delavnica, v kateri ustvarja po onih principih, ki ga vodijo tudi pri poučevanju v velikem šolskem atelierju, svoja dela linearne umetnosti barv, po principih, h katerim so ga privedli nekdanji njegovi učitelji, profesorji monakovske akademije Hackl, Müller in pl. Löfftz, ki morajo biti dobri, ker je z njihovimi načeli pripomogel marsikateremu slikarju do tehničnega umetništva.

Tako piše o slovenskem umetniku monakovski kritik. Slovenci poznajo le eno Ažbetovo sliko: »Zamorko«, razstavljeno na prvi slovenski umetniški razstavi v »Mestnem domu«, umetvor rafinirane tehnike in blesteče koloristike. Ažbe slika sedaj portret neke inozemske kneginje, ki bo izvestno vzbudil senzacijo s svojim koloritom in svetlobno koncepcijo.

Artifex.

naslednika. Že pri njegovem potovanju v Peterburg so zasledili Madjari veliko krivico zase, ker se je njihov kavalir skujal ter ni spremljal nadvojvode. Za predstoječo prestolonaslednikovo potovanje h kronanju angleškega kralja pa so javili nekateri časopisi, da si je izbral nadvojvoda Fran Ferdinand, štiri spremljevalce, aristokratske zastopnike za Nemce, Čehe, Poljake in Madjare. In zopet vpijejo Madjari. Ni jim prav, da bi svet zvedel, da žive v Avstro Ogrski še drugi narodi kakor Madjari in Nemci, dasi tvorita te dve narodnosti — manjšino prebivalstva tako v to, kakor v inostranski polovici. V ogrskem državnem zboru so kar švigale najostreje interpelacije, ali bo ogrska vlada dopustila, da se pomeša »samostojna« ogrska država med avstrijske provincije. Predsednik Szell je tolažil, da ni misliti, da bi se spremstvo drugače sestavljalo, kakor iz zastopnikov obeh držav, t. j. enega nemškega in enega madjarskega kavalirja. Tu pa je Szell v hudih zmotah ter ga hrvatski listi poučujejo, da je drugo Hrvatska in drugo Ogrska, da mora po teh načelih tudi Hrvatsko zastopati posebni kavalir. Sicer pa se cela vest, bo diši že resnična ali ne, prav nič ne spominja Jugoslovanov.

Wolfove groznje.

Wolf strašno grozi! Tovariši so ga pritirali s svojimi napadi in očitani v tako zagato, da se brani besno kakor s psi obkoljen volk. Zdi se, da dožive Nemci med seboj nečuten škandal. Wolf piše v svojem listu takole: O meni se pripovedujejo stvari, ki se vidijo naravnost zločinske; a če stvar zasledujem in preiskujem, kaj je pač povod takim nezasišanim zlodejstvom, se moram od groze in strmenja prijeti za glavo radi naravnost blazne nesramnosti, s katero se napihujejo in pretiravajo najnižnostnejše, najnedolžnejše in vsakdanje stvari; strmeti moram nad predrznostjo, s katero se ali vsled pomote ali nerazumevanja ali vsled hotenega namena slučajne besede ali slučajni dogodki širijo kot laži in očitanja, ki so zločinska. Organiziral se je cel zistem ovaduštva, pretika se moje privatno življenje ter se vlačijo celo najintimnejše rodbinske zadeve z nesramno zlobnostjo in s čudovito opravičljivostjo v javnost, in svet bo strmel, kako sramotno bodo stali oni, ki se zaganjajo sedaj z navidno toliko zmagovitostjo name, da bi me uničili politično in fizično. Očividno upajo, da se utrudim radi strašne gonje ter da omagam pod kopico sramotjenja in blatenja ter se umaknem in pustim svojim nasprotnikom, da triumfirajo. Ali sedaj naj pride karkoli; nadaljeval bodem vsiljeni mi boj brezobzirno in končno se pokaže, kdo obleži. Svoje prijatelje pa prosim, naj mirno čakajo, da se stvari razvijejo! — Wolf torej v istini strašno grozi. Kaj bo, kaj bo! Ali naj se sodi o Wolfu karkoli, istina je, da njegovi sovražniki le oddaleč namigujejo in prikrito napadajo, pozitivnega pa vendar ne povedo ničesar gorostasnega. To za lovce »volka« ni baš znamenje posebnega junaštva.

Vojna v Južni Afriki.

Krüger proglašja vse ugodne vesti o mirovnih pogajanjih z Buri kot angleške časnikarske race, katere izpušča v svet vlada, da preslepi angleški narod povodom kronanja kralja Edvarda z navideznim mirom, po katerem vse hrepeni. Obľuba burskih voditeljev, da poprašajo glede miru svoje oddelke, je bila gola formalnost. Krüger je prepričan, da se mir na podlagi sedanjih angleških propozicij ne sklene. 15. maja se snide v Vereenigingu (južno Pretorije) okoli 200 burskih delegatov. Vsi oddelki bodo zastopani. Glasovanje bo tajno. Angleži upajo, da se izreče večina za mir; mogoče pa je, da ostane par sto Burov nespravičljivih ter se zatečejo v gore. S temi pa bo v par tednih vojne konec. Dopisnik »Daily Telegrapha« poroča iz Pretorije, da se zbirajo burske čete neprestano ter jim vodje stavijo vprašanja. Dewet je povsod ter daje svojim rojakom docela resnična pojasnila o položaju. Dewet je baje za mir (drugi pravijo, da je za vojno), Delarey pa je izjavil, da se ukloni večini. Reitz in Jacobus sta sedaj pri Beyersu. Burske žene v zahodnjem Transvaalu se hočejo vrniti na svoje farme. »Daily Mail« graja vojno upravo, da je s slabim gospodar-

stvom ter z neugodnimi pogodbami za krivila izgubo mnogih milijonov funtov šterlingov. Goljufije pri nakupu konj in živil so bile velikanske.

Najnovejše politične vesti.

Pruski princ Henrik — državni poslanec. Dobri meščani v Lubeku so postavili cesarjevega brata, pruskega princa Henrika za kandidata za državni zbor. — Pogajanja z Ogrsko. Včeraj je prišel ministrski predsednik Körber v Budimpešto, da jasno pove avstrijsko parolo v tem vprašanju. Nikakega daljnega zavlačevanja; brezpogojna jasnost o razmerah; mirna pogodba ali pa pretrganje pogajanj. — Stanje nizozemske kraljice Viljemine se zopet nekoliko boljša. Prezgodnji porod se je izvršil s smrtnonevarno operacijo. — Ruski vojaški atašé za Bolgarijo je postal polkovnik Protopopov. Dosedanji atašé za Bolgarijo, Srbijo in Črnogoro, polk. Leontović ostane še za dve državi. — Demonstracije za republiko so se vršile po nekaterih večjih mestih Portugalske. Vojaštvo se je ustavljalo razganjati demonstrante. Nemiri so naperjeni zoper slabo deželno upravo. — Nemiri na Balkanu. Turški komisar na srbski meji Hamdi paša je odrinil z dvema bataljonoma in s topovi v Djakovo. — Kitajska vstaja pri Šitingfu se še naglo širi po celi okolici. Pogreša se že drugi duhovnik.

Dopisi.

Iz Ilirske Bistrice. V »Slovenca« od 1. maja joče znani klerikalni »žurnalista« prav milo, da je bil v Bistrici za župana izvoljen neustrašen naprednjak. Da rabim izraz njegovega tarnanja: »Odkrito vam moram povedati, da zadnje občinske volitve v Ilirski Bistrici ne kažejo za katol.-narodno (?) stranko nobenega preobrata na boljše«. Ostalo bo vse pri starem. Pač res! Bistrica je bila, je in bo napredna!

Kar se pa tiče dopisnika, ki baje dopisuje v »Slovenca« z najgrjo tendenco, iskati ga mora g. dopisnik v svoji sredi. V »Slovenca« niti prahu svojih čevljev ne obrišem, kaj še, da bi rabil črnilo! — Gosp. J. T., tako saj upam, vam bode pač sam povedal, kakšnega prepričanja da je in — basta.

Iz Zdenske vasi pri Dobropoljah. »Bodite pripravljeni, ker ne veste ne ure ne dneva«. Ta nauk se kaj rad izpolnjuje. Tako se je zgodilo ravno pri nas v Zdenski vasi; nismo bili pripravljeni na tako strašno katastrofo in vsled tega nas je zadela toliko hujše. Naša vas je bila ena najlepših izmed vseh v Dobropoljah. Ta vas je bila lepo urejena; hiše so bile prav čedne, hlevi lepo prirejeni, takisto podi, kozolci, svinjaki itd. In tudi revna ni bila ta vas, saj smo vedno služili z vožnjo in z dobrim kmetijstvom, če pa je komu primanjkovalo, šel je v Ameriko in si tam v kratkem zaslužil lepe novce ter si potem lepo uredil domačijo. Ali sedaj, ko prideš v vas, ne vidiš ničesar drugega, kakor puščavo; ni prebivališč ne za ljudi ne za živino, ni vozov, ni orodja, ni drevja. Kar smo rešili, smo le z veliko težavo otehi ognju, a žal, da ni bilo mogoče skoraj ničesar rešiti. Še-le potem, ko je bil »cimper« uničen na poslopju, se je z veliko težavo dalo kaj malega rešiti. Posebno so se odlikovali pri rešilnih delih c. kr. sodnijski sluga Fr. Resnik iz Vel. Lašč, orožnik Jos. Šimah od tam, potem orožnika iz Vidma Fr. Medved in Josip Mišič. Ti so se zares borili za življenje in smrt. Vedno so popraševali, če je kakšen človek v nevarnosti, ali v tej zmedenosti ni nihče pravega vedel povedati in vsled tega so prišle v nesrečo tri osebe. Dve sta zgoreli skoraj brez sledu, jeden se je pa opekel tako hudo, da je vsled opeklin umrl. In ta je bil naš župan, ubogi Žnidaršič. Bil je častivreden mož, dobra duša, ki je rad pomagal ljudem, kakor je mogel, bodisi v tem ali v onem. Za vse je bil delaven. Pa imel je tudi sovražnike, ker ni pustil slabim ljudem na površje, ki so hrepeneli po županskem stolu. Dvajset let je županoval rajni Žnidaršič. Že iz tega sledi, da je bil pravi ljubljeneč ljudstva. Zaklel se je pač hudoben sovražnik, da ga vrže ob veljavo in v nemilost pri ljudeh, pa to se ni zgodilo. Žnidaršič je

umrl in sicer kakor pravi mučenik in zato upamo, da mu je dobri duh zašepetal ob zadnji uri na uho: Se danes boš z menoj v raj. — Govori se splošno, ne bo ga več takega župana, kakor je bil umrl Žnidaršič, naš ljubi prijatelj, kateremu bodi zemljica lahka in prijazen spomin.

Hum pri Ormoži. Piše se nam: Predzadnji četrtrek bile so tukaj občinske volitve. V odbor so bili izvoljeni gg. Ivanuša Martin, Ivanuša Miha, Jeremic Ivan, Lesjak Ivan, Podgorelec Matija, Porekar Anton, Škrinjar Andrej, Sterman Franc, Vaupotič Jakob in Vtičar Martin, ki so vsi poštene narodni možje. Pri izvolitvi starešinstva so hoteli vsi odborniki v prvi vrsti pokazati priznanje in hvaležnost dosedanjemu prvemu svetovalcu g. Martinu Ivanuši, ki je razun zadnje dobe osemnajst let izborni deloval pri občini ter so ga soglasno izvolili zopet županom. Izvoljeni se je zahvalil za to posebno zupanje, a iz postavnih vzrokov izvolitev odklonil. Pri drugi volitvi bil je tudi soglasno novim županom izvoljen vrli gospodar in narodnjak g. Ivan Masten, za občinska svetovalca pa gg. Martin Ivanuša in Martin Vtičar. Daj Bog, da bi novi odbor srečno deloval z najboljšimi uspehi za korist občanov in mile domovine.

Iz Ormoža. Ormoška moška podružnica sv. Cirila in Metoda izvolila si je pri letošnjem obnem zboru za predsednika g. dra. Oroslava Kristana, za blagajnika g. Ladislava Jeršeta in za tajnika g. Antona Porekarja. Njihovim namestnikom pa gg. Adolfa Rozina, Davorina Trstenjaka in Davorina Staniča. Kot zastopnika k obnem zboru gg. Vekoslava Mikla in Antona Porekarja.

Z veseljem se je opazilo, da je iz celega okraja ormoškega pristopilo mnogo novih udov, da bode podružnica lažje uspešneje delovala. Ormoška ženska podružnica sv. Cirila in Metoda izvolila si je pri letošnjem obnem zboru za predsednico gospo Rozo Miklovo, za blagajničarko gospo Marijo Gomzijevo in za tajnico gospodično Urško Kuharičovo. Namestnice tem so gospe Angela Porekar, Julijana Rajp in Helena Juršič.

Kot zastopnica k obnem zboru se izvoli gospodična Marija Stupca. Želeti bi bilo, da bi še iz okraja bilo več društvenic ter se bodo v to izposlale posebne nabiralne pole. — k.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. maja.

— Dva zamorca sta se srečala! Poprej sta se grdo sovražila in eden drugega sta hotela snesti! Sedaj, ko sta padla oba v nesrečo, sta si pa dala roki, in gospod Herman Karl Wolf izdal je dru. Ivanu Šusteršiču prav slovesno spričevalo. V tem spričevalu se čita, da je Herman Karl sedaj prepričan, da dr. Ivan Šusteršič v istini nima umazanih rok, in da mu je zelo žal, da je nekaj kaj takega menil! Da, moralni nazoru gospoda Wolfa so se spremenili, in danes je mož prepričan, da roko umaže žlindra, da pa jo tudi sladkor lahko umaže! In to je! Kako že poje Heine? »Če sva se skupaj v blatu staknila, razumela sva se takoj!« In to je! Druzega komentara pa ni treba!

— Kurat Ferjančič iz Goč je imel nesrečo pred kasacijskim dvorom. Le-to najvišje sodišče je Brejčev pritožbo ničnosti zavrnilo, tako, da je kurat v dvo-mesečno ječo sedaj obsojen, in to radi hudodelstva, ki bi moralo biti v duhovskem stanu nepoznano! Zapeljani kmetje so že v zaporu, in klerikalni stranki se ni zljubilo, da bi bila zanje kaj storila. Tem revam bi se bila dala carska milost brez dvojbe pridobiti in to brez težave, ker se je napredna stranka takoj po obsodbi izrekla, da bi tudi ona podpirala vsak korak, da bi obsojenci postali deležni najvišje milosti. Kmetiči pa so vandrili v zapor, in njihov državni poslanec Nace Žitnik je spal, in z njim je spala cela klerikalna stranka! Sedaj, ko bi moral Ferjančič svoje blagoslovljene kosti prestaviti na žabjek, pa se bo zbudila cela garda klerikalna, in cesarja bodo toliko časa nadlegovali, dokler brezvestnega kurata ne pomilosti. Poznamo te tiče! Če gre goški kmet desetkrat v ječo, to jih nič

ne briga. Zakurata pa si bodo brusili noge po celem Dunaju, tako, da se mu končno nič zgodilo ne bode, dasi je vse sam zakrivil! Pravica pa je dobila svoje zadoščenje — saj tiče beraški in izstradani goški kmetiči v ječi!

— IV. shod slovenskih časnikarjev. Občinski svet ljubljanski priredi dne 18. maja ob sedmih zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma« slovenskim časnikarjem na čast slavnostni banket. Ker se morejo tega banketa udeležiti tudi nečasnikarji, opozarjamo vnovič, da sprejemata prigrasila gg. dr. K. Triller in dr. E. Lampe. Kuvert (s pijačo vred) stane 10 K.

— „Slovenske Matice“ CXXIX. odborova seja bo v Ljubljani, v sredo dne 14. velikega travna t. l. ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditev zapisnika o CXXVIII. odborovi seji. 3. Poročilo o računih za 1901. l. 4. Poročilo o pripravah za redni občni zbor. 5. Tajnikovo poročilo. 6. Eventualia.

— Koncert „Glasbene Matice“, ki se bo v soboto, 10. t. m. v zgornji veliki dvorani »Narodnega doma« vršil, bo v točkah solistov, pevskega zbora in popolnega orkestra pešpolka štev. 27 obsejal jako lep, zanimiv in izredno bogat spored. Slovensko občinstvo, katero se zanimala za napredovanje domačih skladateljev in njih del, bo gotovo z veseljem pozdravilo najlepše domače nove izvirne skladbe. Pevski zbor »Glasbene Matice« izvajal bo prvokrat javno nove slovenske skladbe, mešane zборе: Dr. Gustava Ipavca »Tiček«, Dr. Gojmira Kreka »Vabilo«, Dr. Antona Schwaba »Serenadica devočici«, Fran Gerbičev ženski zbor »Gondolirjeva pesem«. Razven teh zborov izvajali se bodo tudi prvokrat javno novi slovenski samospeli, in sicer bo pela gospodična Olga Plautz krasno novo skladbo dr. Benjamina Ipavca »Če na poljane rosa pade« in gospa Julija Ferjančič čutapolno in lepo pesem učitelja »Glasbene Matice« in priznana dobrega skladatelja Josipa Procházke »Kaj bite vprašale«. Pevski zbor bo nadalje izvajal iz jako zanimive velike skladbe »Zlatorog«, katero je uglasbil glasbeni vodja v Vratislavi g. Albert Thierfelder prvi mešan zbor: »Ovila noč krog belih je kron meglo na Triglavu gori«. Moški zbor pa bo izvajal Križkovskega mogočni zbor »Utopljenka«. Koncert se priredi na korist fondu za nakup »Glasbene Matice« prepotrebne koncertnega klavirja.

— Štrajk v Ljubljani. Obrtni nadzornik dr. Pogatschnigg je sprejel danes razne delegate delavcev. Prišli so najprej odposlanci stavkujočih zidarjev, tesarjev in mizarjev. Na včerajšnjem popoldanskem shodu se je sklenilo, naprositi c. kr. deželno vlado, da posreduje med delavci in delodajalci. G. obrtni nadzornik je v tem oziru storil danes potrebne korake in morda bodejo že jutri sprejete deputacije od g. deželnega predsednika. V ostalem je situacija nespremenjena. Pri nekaterih tvrdkah dela nekaj delavcev, a število teh delujočih je neznatno. Zupančičevi zidarji so bili včeraj odpuščeni in jim je bil zaslužek izplačan. Že danes jih je kakih 60 odpotovalo iz Ljubljane. Izplačevanje podpor se nadaljuje in tudi shod se ima popoldne zopet vršiti. Delavci g. Treota še niso vstopili v delo, poleg zahteve za skrajšanje delavnika zahtevajo, kateri je g. Treo ugodil, še zagotovilo, da bode njihovo plačo prihodnje leto za 20% povečana. G. Treo je baje tudi s tem zadovoljen in se bode pri tej tvrdki pričelo z delom, ko bodo formalne stvari kompromisa rešene. Ostali delodajalci niso še ničesar izjavili. — Peki so predložili obrtnemu nadzorniku prošnjo, naj se popolnoma vpele nadomestni počitnik. Obrtni nadzornik je obljubil, da stori kar mogoče, da se nasprotje poravnava. Ako bodo pekovski mojstri ugodili zahtevi pomočnikov, potem bodo najbrže nehali ob nedeljah peči, ker bi sicer imeli občutno izgubo. Tudi med delavci v skladišču južne železnice se je pričelo tudi neko gibanje. Odpuščenih je bilo namreč večje število delavcev, vsled česar hočejo vsi solidarno nastopati. Gotovega pa ni še ničesar sklenjeno. V »Mestnem domu« je večje šte-

vilo orožnikov, toda red in mir ni bil še nikjer kaljen. Ulice imajo navadno lice in ni nikjer ničesar videti, kar bi kazalo, da je nastal velik štrajk.

— **Županom v Toplicah** je izvoljen trgovec in posestnik gosp. Ignacij Sitar.

— **Podpora za streljanje zoper točo.** Deželni odbor kranjski bo razdelil tudi letos pretečenim letom enako denarno podporo za napravo novih, odnosno za spopolnitev že obstoječih streljšč v vinorodnih krajih na Kranjskem. Županstva se pozivljajo, da pošljejo svoje prošnje najkasneje do 25. t. m. naravnost deželnemu odboru v Ljubljani. Pripomni se, da se bode pri sedanjih razdelitvah oziralo v prvi vrsti na one občine, katerim se take podpore dosedaj še niso nakazale.

— **Štajerski deželni zbor** se je včeraj zopet preložil, potem ko se je dosegel namen: dovoliti mestu Gradcu 14 milijonsko posojilo. Predlog se je sprejel s 36 glasovi proti 12. Proti so namreč glasovali skoraj vsi zastopniki kmetskih občin, seveda le nemških, ker slovenskih ni bilo blizu. Posebno hude levite sta brala graški razpisnež Hagenhofer in Wagner. Prvi je protestiral, da se je sploh sklical deželni zbor zaradi ene edine občine, češ, da je stvar graške občine, da izvrši pravočasno svoj elaborat. »Kakor ima vsako ljudstvo vlado, kakršno zasluži, tako ima tudi Gradec občinski svet, kakršnega zasluži.« Napačno da je, se sklicevati na kmetijske občine, za katere je tudi prevzela že dežela jamstvo. Te so bile prizadete po elementarnih poškodbah, v Gradcu pa se gre za katastrofo, ki jo je občinski zastop sam zakrivil.

— **Iz selske doline.** V ponedeljek, 5. t. m., je zopet snežilo. Sadej je do malega vse uničil zadnji sneg in kar je ta popustil, bode pobral današnji sneg. Zadnji živinski semenj v Selcih nad Škofjotoko se je obnesel nepričakovano dobro. Prignalo se je čez 170 glav najlepše živine.

— **Električne železnice na Koroškem.** Železniško ministrstvo je podelilo koncesijo za tehnične priprave za zgradbo električne železnice nižje vrste iz Celovca v Blatograd in iz Trga v Himmelpberg.

— **Laški naklepi na istrske občine.** Deželni odbor istrski je razposlal vsem istrskim občinam dva zakonska načrta, tičeča se »izboljšanja« stanja občinskih uradnikov. To je zopet zvičajno nastavljen past. Po teh načrtih bi imeli občinski odbori sicer pravico, imenovati občinske uradnike, ali deželni odbor bi imel pravico, da ta imenovanja odobri ali ne odobri. Tako bi občinski uradniki postali orodje deželnega odbora, a očitno je, da bi bila s tem znatno omejena občinska samouprava ali celo popolnoma zatrta v občinah, kjer je občinski tajnik duša vsemu delovanju.

— **Rumunska šola v Istri.** Kakor znano, je sprejel predlanski istrski deželni zbor predlog, da se ustanovi v Sušnjevici zaradi par rumunskih naseljencev rumunska šola. Po dvajsetih mesecih je začel sedaj deželni šolski svet komisijsko poizvedovanje. Večina prebivalstva pa se je izrekla proti rumunski in za slovansko ljudsko šolo. Istrski deželni odbor pa bo baje ustanovil vključno temu v Sušnjevici privatno rumunsko šolo, da razširi romansko sokrvnost med ondodnimi Slovani.

— **Brat in sestra.** Anton Sedej, bivši finančni stražnik, rojen v Idriji, sedaj brez posla, je prišel včeraj popoldne k svoji sestri Mariji Sedejevi, kuharici na Starem trgu št. 3, in je zahteval od nje, da mu da 60 K, češ, da je dobil službo v Trebnjem in potrebuje toliko varščine. Sestra mu tega ni prav verjela in mu ni hotela dati denarja. Anton Sedej se je nato poslovil od sestre z besedami: »Če sem jaz mrtev, naj bo pa še kdo drugi.« Čez eno uro je spet prišel nazaj k sestri v kuhinjo in jo silil, naj mu da denarja, in ko tega le ni dobil, je potegnil iz žepa revolver in ga nastavljal proti sestri z besedami: »Ali ga vidiš?« Marija Sedej je zbežala iz kuhinje, poklicala ljudi v hiši in se zaklenila v svojo sobo, kjer je ostala, dokler ni prišel policijski stražnik, kateri je iztrgal Sedeju revolver iz rok in ga aretoval.

— **Nezgoda.** Restavrater Fric Novak se je peljal včeraj popoldne s svojo ženo in s svojimi otroci v sijakarjem vozu iz Švicarije navzdol proti Tivolškemu gradu. Ker sijakar ni voza zavrl, se je voz zaletel in porinil konja naprej. Konj se je splašil in je dirjal z vozom po cesti mimo ribnika na Bleiweisovo cesto, kjer je voz zadel ob drog s tako močjo, da je restavrater Fric Novak, ki je sedel pri sijakarju na kozlu, odletel z voza in padel na cesto in se na levi roki in na desni nogi poškodoval. Konj se je odtrgal od voza in je dirjal v mesto. Žena in otroci Novakovi so bili nepoškodovani in so se le prestrašili. Fijakar je konja lovil po mestu in ko ga je dobil v roke, ga je za sramoto privezal zadaj za voz, sam pa je vlekel voz h kovaču.

— **Pred cerkvijo omedlel.** Osemdesetletni starček Ivan Trtnik je šel včeraj zvečer k šmarnicam v šentjakobsko cerkev. Na stopnicah pred cerkvijo mu je prišlo slabo in se je naenkrat zgrudil na tla. Pri padcu se je precej na glavi poškodoval. Prepeljali so ga v njegovo stanovanje na Krakovskem nasipu št. 2.

— **Konj splašil** se je včeraj popoldne na Turjaškem trgu mesarskemu pomočniku Ferdinandu Hamu in je podrl na tla šolski učenki Eleonoro in Emo Cerarjevo, kateri sta se pri padcu na rokah in nogah poškodovali. Konj se je ustrašil odprtega dežnika.

— **Tatvina.** Včeraj dopoldne je ukradel neznan tat na sejmišču Marjeti Kovačičevi, posestnici v Radleki števil. 6 iz žepa denarnico, v kateri je imela okoli 72 kron denarja. Sumljiva tatvine je neka 25—30 let stara, suha ženska, katero so videli v bližini okradenke.

— **Skupaj trčila** sta danes dopoldne na Starem trgu električni voz in tovoren voz, na katerem je peljal Wisjanov hlapec iz Šiške premog.

— **Aretovanje.** Policija je zaprla brezposelnega knjigoveškega pomočnika H. J., kateri je na sumu, da je kot delavec v tovarni na Jesenicah ukradel delavcu Martinu Savincu havelok in delavcu Francetu Gladku pa klobuk.

— **Pogreša se** po Ljubljani v gotovih krogih dobro znani črevljarček Nace Železnik. Dne 3. t. m. je zapustil dom in ženo in neznano kam odšel.

— **Vodmatske šale.** Na plesni veselici v Kregarjevi gostilni je ključar H. O. potrosil z moko ključarju I. I. obleko. Seveda sta se vsled tega sprla in je moral policaj narediti mir.

— **Posledice deževja,** ki traja že več dni, so se že začele pojavljati. Vse vode so močno narasle, zlasti Sava. Pri Tacnu, pri Litiji in pri Krškem je že narasla visoko nad normalom. Kokra je že stopila čez breg in poplavlja bližnjo ozemlje, a bati se je, da se to zgodi tudi drugod.

— **Semenj.** Na včerajšnji semenj je bilo prignanih 745 konj in volov, 102 kravi in 32 telet. Skupaj 879 glav. Kupčija je bila vključno jako slabemu vremenu dokaj ugodna, ker so došli kupci še celo iz ogrskega, kateri so kupili 1 vagon volov.

— **Mejnarodna panorama.** Naš cesar ima na svetu posebno dvoje rad: svoje vnuke in manevre. Ta teden vidimo prizore iz zadnjih cesarskih manevrov na Koroškem v okolici Št. Vida na Glani. Nekaj slik je tudi iz pomorskih manevrov; zanimivo je posebno spuščanje bojne ladje »Aspern« na morje. Teh manevrov v panorami se smejo udeležiti tudi ženske, seveda pod vojaškim geslom: »Gut Freund!«

— **Najnovejše novice.** Velik požar je uničil v ogrskem mestu Bartfeld 200 hiš. — Nesreča na železnici. Blizu Lipskega je skočil vlak s tira. Dve osebi sta ubiti, šest je ranjenih. Med ubitimi je državni poslanec Friedel. — Zveza avstrijskih industrijcev priredi jutri potovalni shod v Solnogradu. — Železniški predor se je zasul pri Cherbresu med Bern-Zhenovo. Promet je za več tednov ustavljen. — Zaradi zdravljenja z molitvami je obsojila curiška politična oblast dve osebi na visoke denarne globe. — Še en potovalec po Evropi. V Curich je dospel te dni neki Anton Haushahn, ki potuje po naročilu nekega ameriškega lista peš po celi Evropi, pred seboj pa poriva

voziček, na katerem sta žena in otrok. — Užaljeni perzijski poslanec Kolischer, o katerem so interpelirali nekateri nemški poslanci, da kupčuje z redovi, je pozval na dvoboj vseh šest, na interpelaciji podpisanih poslancev. — Izseljevanje židov iz Rumunske. V teku tega tedna se baje izseli iz Rumunske okoli 3000 židov v Ameriko. V Rumuniji vlada splošna — žalost! — Ruski dijaki pri zgradbi železnice. Te dni je odšlo iz tehnike v Kijevu 63 dijakov v Mandžursko, kjer pomagajo pri zgradbi železnice, za kar dobivajo po 100 rubljev plače na mesec.

— **Krapinske Toplice,** ki slove zaradi svoje zdravilnosti že več kakor sto let, napredujejo od leta do leta lepše. Dokaz tega je dejstvo, da je v pretekli sezoni že več kakor 4000 oseb obiskalo te toplice. Kopališčno ravnanje se z vneto trudi, da čim bolj ugodno zahtevam obiskovalcev in da vsako leto ustvari kaj novega. Tako je bila letošnjo pomlad glavna, takomenovana Jakobova kopel popolnoma preurejena. To je zdaj krasno poslopje, kakršno je malokje dobiti. Nepsredna, kristalna vrela se v tem prelepem bazinu veselo dvigajo in kar vabijo obiskovalca v svoj objem. Druga ureditev kopališke zgradbe odgovarja vsem modernim zahtevam praktičnosti za obiskovalcebolnike. Vsa kopališka poslopja so z zaprtimi podniki zvezana s kopališčem, da je kopanje mogoče o vsakem času in se ni bati prehlajenja. Vrela, ki imajo 30—35° R toplote, so posebno zdravilna pri boleznih: protin, trganje, ishijas, nevralgija, pri kužnih boleznih, ranah in raznih ženskih boleznih. Za spopolnitev in radikalnejše lečenje služijo masaža, elektrika in švedska zdravstvena gimnastika. Za večjo ugodnost gostov so preskrbljene lepe dvorane, plesne in koncertne, kavarna, velika terasa, prostrani vrti in sprehajališča, stalna godba, Lawn-tennis igrališče itd. Sodeč po mnogih že došlih prijavah, bo letos obisk jako znaten. Gostje se bodo lahko po kratki vporabi zdravilne vode vračali veseli in zdravi domov in ponese gotovo s seboj prijetne spomine na Krapinske toplice.

— **Kubelikov orkester.** Jan Kubelik je angaževal bivši orkester čeških filharmonikov, ki so bili tudi v Ljubljani, ter mu na čelo postavil skladatelja Oskarja Nedbala. Praški občinski svet je Kubeliku poklonil zlato kolajno.

— **Skupni državni dolg** v Avstriji znaša 5.438.939.759 K, dolg cislitvanske polovice pa še posebej 3.163.516.424 K. Nadalje je skupni neplačani dolg v papirnatih bankovcih v znesku 248 mil. K. — Če bi pa k temu še prišteli deželne, okrajne in občinske dolge — bi se nam v glavi zavoljo samih števil prišlo vrteti.

— **Baron Ernest Wallburg,** ki je bil zaradi znane afere dalje časa v preiskovalnem zaporu v Budimpešti, je zabredel s svojimi sedmimi otročki v hudo bedo. Sedaj je vendar dobil službo natakarja v kavarni »New-York« v Budimpešti.

— **Umor in samomor.** V Ustju je šel strojnik Černik v družbi delavcev z dela preko trga. Tam ga je zagledal radi nenravnosti na 6 mesecev ječe obsojeni železniški delavec Londowski ter ga na mestu ustrelil. Londowski je dolžil Černika, da ga je radi nenravnosti ovadil.

— **Kraljica Margerita** se je tekom 1½ leta po umoru kralja Humberta zelo postarala. Postala je čisto siva. Moli skoraj neprestano. Sedaj hoče v Palestino. Na mestu umora Umberta se sezidata kapela in samostan, kjer hoče v molitvi živeti do smrti.

— **Tatinska »nuna«.** Iz Peterburga poročajo, da so v Orlu zaprli neko nuno, ki je bila že tri leta v samostanu, ker je ukradla 10 rubljev. Soprogi nekega policijskega uradnika je bilo naročeno, naj nuno preišče. Žena je kar okamenela, ko je dognala, da je »nuna« — moškega spola. Tat je neki Ivan Drikin iz Tule!

— **Velikanski požar.** Iz Kaire poročajo, da je mesto Mitgamar na ustju Nila skoraj docela pogorelo. 6000 ljudi je brez strehe, 50 oseb je zgorelo, ogenj je uničil 1000 hiš in 200 prodajalnic. Škode je nad 4 milijone K.

— **Musolino na odru.** V Benetkah se igra z velikim uspehom žaloigra »Doživljaji Musolina«. Popoldne in zvečer je gledališče nabito polno. Občinstvo ploska gromovito.

— **Pišče s štirimi nogami.** Iz Lupoglave v okraju Dugoselo javljajo, da se je izvalilo pri posestniku Gjuri Zvrheku pišče s štirimi nogami. Dve nogi sta naravno vzrasli, samo desna je malo manjša; drugi dve pa sta na desni strani hrbta. Pišče je živo.

— **Vojna v miru.** Iz Bresta poročajo, da je med vajami vojna ladija bombardirala celo uro mesto Vamaret, ne da bi bil to poveljnik zapazil. Meščani so dajali razna znamenja brez uspeha. V mestu je vladal grozen strah, ko so letele na hiše kroglice. Poveljnik pač ne dobi reda, nego — ječo!

— **Brezserčni strežniki.** V Krakovu je bila nedavno obravnava proti trem strežnikom tamošnje blaznice, ki so tako mučili umobolnega Ivana Kranczyka iz Wieliczke, da je vsled tega umrl. Vedno so ga pretepali, vrgli so ga na tla, hodili po njem, ga bili s ključi itd. Polomili so mu rebra in stlačili jetra. Strežniki so se izgovarjali drug na drugega, dva sta bila obsojena na šest mesecev in eden na štiri mesece težke ječe.

Društva.

— **Žensko telovadno društvo v Ljubljani** priredi, kakor smo že poročali, telovadsko skušnjo v četrtek, dne 8. maja t. l. ob 11. uri dopoldne v Sokolovi telovadnici v »Narodnem domu«. Vstop je dovoljen le proti izkazu vabila, ki velja za vstopnico. Dvorana bo po 11. uri zaprta. Vstop imajo le povabljenici. Vspored: 1. Proste vaje ob godbi. 2. I. vrsta: Konj na šir, bradlja. 3. Vaje s kiji. 4. Igra.

— **Narodna čitalnica v Kamniku** priredi v četrtek, dne 8. t. m. v društveni dvorani točno ob polu 8. uri zvečer drugič in zadnjič dramatično predstavo igre »Cvrček«. Blagajnica se odpre ob sedmi uri. Vstopnina znaša za družstvenike 40 h, za nedružstvenike 60 h. Predstava se z ozirom na številne premembe v inscenaciji prične točno ob napovedanem času, kar blagovoli slavno občinstvo resno vpoštovati. Med odmori in pri igri svira orkester kamniške mestne godbe. Po predstavi prosta zabava.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 6. maja. Danes je bil izdan skupni proračun za leto 1903. Netto-potrebščina znaša 366 milijonov kron, za osem milijonov več kakor lani. Vrh tega zahteva vlada še 38 milijonov za nove topove (haubice), za reorganizacijo raznih topničarskih oddelkov in za ustanovitev nove topničarske kadetne šole. Za zvišanje podčastniških premij se zahteva 200 000 kron. Veliko začudenja obuja na knadni kredit za ekspedicijo na Kitajsko v znesku 8,229.000 K.

Praga 6. maja. »Nar. Listy« prijavljajo poročilo o razgovoru njihovega urednika z nekim aktivnim državnikom glede nagodbe. Ta državnik je rekel, da je Szell ob novem letu izjavil, da je za nagodbo bila 12. ura, sedaj pa skuša pogajanja zavleči kolikor mogoče. Stališče dunajske vlade je: Zavlačevanju mora biti konec; submisija je izključena, naj pride tudi do demisije. Krona je informirana.

Budimpešta 6. maja. Pod cesarjevim predsedstvom se je danes vršil kronski svet, katerega se je udeležil tudi domobranski minister Wessersheim b. Kronski svet se je bavil izključno le z vojaškimi zadevami.

Budimpešta 6. maja. Ministrski predsednik Szell razglaša po listih, da ne razume razburjenosti dunajske vlade zaradi nagodbenega vprašanja, češ, da za Ogrsko slabše nagodbe, kakor je Banffyjeva, ne more predložiti parlamentu.

Loo 6. maja. Zdravniki smatrajo, da je kraljica Viljeldmina rešena iz smrtnih nevarnosti.

Petrograd 6. maja. Vlada je v petih okrajih pultavske gubernije razglasila naglo sodbo.

Pariz 6. maja. Brisson se je odpovedal kandidaturi v Parizu ter kandidira v Marziju.

Narodno gospodarstvo.

— Posojilnica v Ribnici. Meseca aprila t. l. vložilo je 231 strank 70.603 K 81 h, vzdignilo 147 strank 34.738 K, posojila pa se je izplačalo 20 strankam 84.208 K. Promet za mesec april t. l. iznaša 341.602 K 20 h.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 1. maja: Tomaž Vojevo, mizar, 86 let, Karlovaška cesta št. 30, ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 30. aprila: Josip Marolt, hlapec, 20 let, vnetje možganske mrene. — Marija Mihelič, delavčeva hči, 9 let, jetika. — Marija Čebular, delavka, 47 let, jetika.

Dne 1. maja: Jožefa Dolenc, puškarjeva vdova, 79 let, srčna hiba. — Helena Tancic, poselnikova žena, 31 let, krvavenje možgan.

Dne 3. maja: Ana Pibernik, dninarica, 60 let, srčna hiba.

V otroški bolnici:

Dne 30. aprila: Anton Humer, voznikov sin, 7 mes., sokrvična bula.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-3 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
5.	9. zvečer	734.4	6.2	brezveter.	oblačno	38.3 mm.
6.	7. zjutraj	736.7	5.0	sl. sever	megla	
	2. popol.	734.7	13.1	sl. svzhod	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 6.6°, normale: 12.7°.

Dunajska borza

dne 6. maja 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.75
Skupni državni dolg v srebru	101.65
Avstrijska zlata rentna	120.50
Avstrijska kronna rentna 4%	59.60
Ogrska zlata rentna 4%	120.50
Ogrska kronna rentna 4%	97.75
Avstro-ogrsko bančne delnice	1602.—
Kreditne delnice	670.50
London vista	240.42 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.37
20 mark	23.47
20 frankov	19.07
Italijanski bankovci	93.80
C. kr. cekini	11.30

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, kateri so našega ljubelega soproga, oziroma očeta in brata, gospoda

Fra Žnideršič-a

župana in posestnika

spremlili k zadnjemu počitku, izrekamo tem potom našo srčno zahvalo.

Istotako se iskreno zahvaljujemo gg. visokošolcem za ganljive nagrobnice.

Zdenskavas, dne 6. maja 1902.

(1073)

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Zalujoča rodbina umrlega očeta, starega, oziroma prastarega očeta, gospoda

Antona Pogorelc-a

izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem tistim, ki so izrazili povodom smrti prebalega pokojnika svoje sožalje ali se udeležili kakorkoli pogrebnih slovesnosti, posebno pa še častiti duhovščini, g. županu in gg. učiteljem. (1090)

V Dolenjivasi, dne 5. maja 1902.

Na Najvišje povelje Njega c. in kr. apost. Veličanstva.

XXII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija,

edina, ki je na Avstrijskem dovoljena po postavi, obsega 17.822 dobitkov v gotovini, v skupnem znesku 442.850 K.

Glavni dobitek:

200.000 kron v gotovini.

Srečkanje se vrši nepreklicno 12. junija 1902.

Srečka stane 4 krons.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju III., sprednja Zollamtsstrasse 7, v loterijah, tabačnih trafikah, davkarjih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah i. t. d. Načrti srečkanja za kupovalce brezplačno. (1029-2)

Srečke se pošiljajo poštne proste.

C. kr. dohodna loterijska direkcija.

Oddelek za državne loterije.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Boj klerikalizmu!

★ Dobiva se v „Narodni Tiskarni“. ★

Cena 10 vin., po pošti 13 vin.

Išče se stanovanje

s 3 sobami in pritliklinami za stranko brez otrok za takoj ali pa s 1. avgustom. Ponudbe pod „stanovanje“ na upravnishstvo »Slov. Naroda«.

(1078-1)

Odvetnik dr. Henrik Tuma

v Gorici išče

stenografa.

Ponudbe na pisarno takoj. (1058-3)

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob s pritliklinami vred, išče stranka brez otrok za mesec avgust.

Ponudbe na upravnišstvo »Sl. Naroda« pod „stranka brez otrok“.

(1071-2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7 uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Rudolfovo, Straže-Toplice, Kočevje. Ob 1. uri 5 m popoldne osebni vlak v Rudolfovo, Straže-Toplice, Kočevje. Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlak v Rudolfovo, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak z Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzenj, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejovic, Plzenja, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Rudolfova in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne osebni vlak iz Straže-Toplice, Rudolfova, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer osebni vlak iz Straže-Toplice, Rudolfova, Kočevja. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 25 m zvečer, po slednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

VABILO

občni zbor

narodnega gospodarskega društva v Starem trgu

kateri se boče vršil

dne 19. maja 1902

popoldne ob 4. uri

v prostorih gasilnega doma.

Dnevni red:

1. Potrjenje letnega računa.
2. Izvolitev 10 izžrebanih članov iz načelstva.
3. Volitev 5 članov nadzorstva.
4. Razni nasveti.

Ako ne pride zadostno število članov, vršil se boče drugi občni zbor dne 26. maja v navedenih prostorih in ob navedeni uri ne gledé na število došlih članov. (1076)

Govori, poje in se smeje v vseh jezikih.

Grammophon

je najboljši svetovni govorilni aparat. Sliši se na 300 m daleč. Cena 25, 40, 60, 125 gld.

Grammophon-Automat 650-20

v katerega se vrže 10 vin., je najboljši vir dohodkov za gostilne. Cena 120 in 130 gld. Jako lepo se čuje v daljavo, zlasti na prostem. Plošče iz trdega gumija v veliki izbiri, tudi slovenske, ima zmirom v zalogi

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg 16.

Haveloke

pelerinè za turiste iz nepremočljivega lodna

priporočata 3 (1052-1)

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9.

Absolviran jurist

z drugo državno skušnjo, želi vstopiti v kako notarsko pisarno.

Ponudbe pod „jurist“ sprejema upravnišstvo »Slov. Naroda«.

(1034-3)

Odda se za avgust v novozgrajeni hiši

dvoje stanovanj

vsako s 4 sobami, s kopalno in poselsko sobo in s pritliklinami.

Vpraša se pri posredovalnici stanovanj A. Kališ-u, Jurčičev trg. (1079)

Več

pomočnikov in učencev

za kovaško, sedlarsko in kolarsko obrt sprejme (1072-1)

Peter Keršlč

v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Premier-kolesa 1902

Najstarejša, najbolj izpričana znamka

Vele-26 zanimiva in fina oprema

Geniki gratis.

Geniki franko.

Premier-Werke, Eger (Češko).

Spretni

sodarji

ki so, ako mogoče, že delali v kaki cementni tovarni, se iščejo.

Ponudbe naj se dopošljejo na upravnišstvo »Slov. Naroda«.

(1074-1)

Specijalitete

fine kave, novo dobavljene

priporočata (415-66)

Edmund Kavčič

Prešernove ulice, Ljubljana.

Poštne pošiljave 5 kil franko.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatnin

Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3.75
Prava srebrna remontoarka 5.80
Prava srebrna verižica 1.20
Nikelnasti budilec 1.95
Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pism. (2758-41)

Ilustrovaní katalog zastoj in poštnina prosto.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne tevilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld. „Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI., broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII., broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr. Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr. Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld. Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr. Zborniki zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr. Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 60 kr. A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr. Po znižani ceni priporočam: Fran Koček, Pregovorji, prilike in reči. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Turgenjev: Otci in sinovi. Roman, broširan à 50 kr. — Štiri novele, broš. à 20 kr. Beneš-Třebitzky: Blodne duše. Roman, broširan à 70 kr. Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr. Stat nominis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr. Tolstoj: Dva romana, broširana à 70 kr. Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana à 15 kr. Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr. — Razne pripovedke, broširane à 40 kr. — Dve povesti, broš. à 25 kr. Theuriot: Undina. Povest, broš. à 20 kr. A. Trstenjak: Slovensko gledališče, broširan izvod à 1 gld. Jurčič: Listki, broš. à 15 kr. — Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr. Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

I. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg štev. 1.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.